

**TÒA ÁN NHÂN DÂN
TP. BUÔN MA THUẬT
TỈNH ĐẮK LẮK**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 23/2020/QĐST-VDS

Buôn Ma Thuột, ngày 10 tháng 9 năm 2020

**QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ**

Về việc: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”

TÒA ÁN NHÂN DÂN TP. BUÔN MA THUẬT, TỈNH ĐẮK LẮK

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- *Chủ tọa phiên họp:* Bà Nguyễn Thị Thu Hiền - Thẩm phán.
- *Thư ký phiên họp:* Bà Lê Thị Hoài Trang - Thư ký Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột.
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tham gia phiên họp:* Ông Y Lương Byă - Kiểm sát viên.

Ngày 10 tháng 9 năm 2020, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột mở phiên họp sơ thẩm tranh chấp giải quyết việc dân sự thụ lý số 30/2020/TLST-VDS ngày 05 tháng 8 năm 2020 về yêu cầu “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp giải quyết việc dân sự số 35/2020/QĐMPH-VDS ngày 03/9/2020.

1. Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thanh K, sinh năm 1957.

Trú tại: Số 00 Trần Hưng Đ, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. (có mặt)

2. Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

- Anh Nguyễn Tuấn D, sinh năm 1986.

Trú tại: Số 00 Trần Hưng Đ, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. (vắng mặt)

3. Những vấn đề cụ thể yêu cầu Tòa án giải quyết:

Bà Nguyễn Thị Thanh K yêu cầu Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột tuyên bố anh Nguyễn Tuấn D mất năng lực hành vi dân sự; chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Tuấn D.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Tại Đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự và tại phiên họp, bà Nguyễn Thị Thanh K trình bày:

Anh Nguyễn Tuấn D, sinh năm 1982 là con đẻ của bà và ông Nguyễn Tuấn Tr (đã chết). Anh D lúc sinh ra có quá trình phát triển thể chất, tâm thần bình thường, đến năm 2010 thì tự phát bệnh tâm thần, mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Vì vậy, mọi sinh hoạt của anh D đều có sự giúp đỡ của người thân. Trong năm 2010 và 2011 gia đình đã đưa anh D đi khám bệnh tại Khoa tâm thần - Bệnh viện đa khoa tỉnh Đắk Lắk anh D được chẩn đoán bị bệnh Tâm thần phân liệt. Sau một thời gian chữa bệnh không có kết quả, Bệnh viện cho anh D về điều trị ngoại trú. Hiện tại anh D vẫn uống thuốc hàng ngày, hàng tháng tái khám theo định kỳ. Vì vậy, bà Nguyễn Thị Thanh K nộp đơn đến Tòa án yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Tuấn D, sinh năm 1986 người mất năng lực hành vi dân sự và đề nghị chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Tuấn D

Tại phiên họp hôm nay người yêu cầu bà Nguyễn Thị Thanh K vẫn giữ nguyên yêu cầu và đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Tuấn D mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định bà Nguyễn Thị Thanh K là người giám hộ cho anh Nguyễn Tuấn D .

- Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột:

Sau khi nghiên cứu hồ sơ việc dân sự, lời khai của người yêu cầu thể hiện anh Nguyễn Tuấn D không có khả năng nhận thức và điều khiển hành vi của mình. Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 103/KLGĐTC ngày 28/8/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với anh Nguyễn Tuấn D, sinh năm 1986 Tâm thần phân liệt (F20 – ICD10) mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi. Nay bà K yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Tuấn D mất năng lực hành vi dân sự và chỉ định người giám hộ cho anh Nguyễn Tuấn D. Vì vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 Điều 376 Điều 377 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự; khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự đề nghị Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột chấp nhận đơn yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với anh Nguyễn Tuấn D của bà Nguyễn Thị Thanh K và cử người giám hộ cho anh Nguyễn Tuấn D.

Căn cứ vào các chứng cứ và tài liệu đã được kiểm tra tại phiên họp; Căn cứ vào lời trình bày của đương sự tại phiên họp trên cơ sở xem xét đầy đủ, toàn diện chứng cứ, ý kiến của Kiểm sát viên.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự:

Anh Nguyễn Tuấn D là người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự cư trú tại số 00 Trần Hưng Đ, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk. Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35 Bộ luật tố tụng dân sự: Việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột, tỉnh Đắk Lắk.

[2] Về quan hệ pháp luật:

Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thanh K đề nghị Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Tuấn D bị mất năng lực hành vi dân sự.

Để có cơ sở giải quyết vụ việc, Tòa án nhân dân thành phố Buôn Ma Thuột đã ra Quyết định trưng cầu giám định số 14/12020/QĐ-TCGD ngày 25/8/2020 trưng cầu Trung tâm pháp y tâm thần khu vực T để giám định sức khỏe, bệnh tật và năng lực hành vi dân sự của anh Nguyễn Tuấn D để có cơ sở giải quyết việc dân sự.

Tại bản kết luận giám định pháp y tâm thần số 126/KLGĐTC ngày 31/8/2020 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận:

“Đương sự: Nguyễn Tuấn D, sinh năm 1986; Giới tính: Nam. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 00 Trần Hưng Đ, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk.

1.1. Kết luận về y học: “Tâm thần phân liệt (F20 – ICD10)

1.2. Kết luận về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: “Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi”.

Khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 quy định:

“1. Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần.”

Căn cứ vào bản kết luận nêu trên Tòa án đã có đầy đủ cơ sở để khẳng định anh Nguyễn Tuấn D, sinh năm 1986; Giới tính: Nam. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 00 Trần Hưng Đ, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự và phù hợp với quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015 nên yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thanh K cần được chấp nhận.

Về yêu cầu cử người giám hộ: Ông Nguyễn Tuấn Tr (đã chết) và bà Nguyễn Thị Thanh K là bố mẹ của anh Nguyễn Tuấn D. Hiện nay ông Tr đã chết, anh D chưa có vợ con nên bà Nguyễn Thị Thanh K là người giám hộ đương nhiên của anh Nguyễn Tuấn D. Bà Nguyễn Thị Thanh K tự thực hiện việc đăng ký giám hộ, giám sát theo quy định của Bộ luật dân sự và Luật hộ tịch.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Căn cứ vào Giấy chứng minh nhân dân số 240247734 do Công an tỉnh Đắk Lắk cấp ngày 17/6/2004 thì bà Nguyễn Thị Thanh K sinh ngày 01/11/1957. Như vậy, tính đến ngày giải quyết việc Dân sự bà Nguyễn Thị Thanh K đã trên 60 tuổi. Như vậy, bà Nguyễn Thị Thanh K thuộc diện người cao tuổi theo Luật người cao tuổi. Do vậy, căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án, Nguyễn Thị Thanh K miễn lệ phí dân sự là phù hợp.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149; các Điều 160, 361, 371, 372, 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị Thanh K về việc yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Tuấn D mất năng lực hành vi dân sự.

1.1/ Tuyên bố anh Nguyễn Tuấn D, sinh năm 1986; Giới tính: Nam. Nơi đăng ký hộ khẩu thường trú: Số 00 Trần Hưng Đ, phường T, thành phố B, tỉnh Đắk Lắk là người mất năng lực hành vi dân sự.

1.2/ Giao dịch dân sự của anh Nguyễn Tuấn D là mất năng lực hành vi dân sự phải do bà Nguyễn Thị Thanh K (mẹ đẻ của anh Nguyễn Tuấn D) xác lập, thực hiện.

2. Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị Thanh K được miễn toàn bộ lệ phí việc dân sự.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

Các đương sự có mặt tại phiên họp có quyền kháng cáo quyết định này trong thời hạn 10 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND tỉnh Đắk Lắk;
- VKSND TP. BMT;
- Chi cục THADS TP. B;
- UBND xã H, TP. BMT;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, VT.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(Đã ký)

Nguyễn Thị Thu Hiền

